

ת"פ 44964/02/14 - מדינת ישראל נגד ג ב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 44964-02-14 מדינת ישראל נ' ב

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ג ב

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד יצחק וינר

ב"כ הנאשם: עו"ד שאול עזרא

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירת גידול סמים בשל כך שבשנת 2013 גידל בחלקת אדמה שמסביב לביתו במושב נטף, סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 8.25 ק"ג וכן החזיק בביתו סם מסוג קנביס במשקל 413 גרם.
2. בשלבים ראשונים של ההליך הפלילי התקבלה בעניינו של הנאשם חוות דעת פסיכיאטרית, שנערכה ביום 29.4.15 ומלמדת, כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מאשפוז אחד בהסכמה בשנת 1984, אובחן כבעל הפרעת אישיות ומאז לא אושפז ולא טופל. הנאשם כשיר לעמוד לדין והיה אחראי למעשיו בעת ביצועם.
3. תחילה כפר הנאשם בכתב האישום בטענה, כי החיפוש שבוצע בחצריו היה בלתי חוקי. נקבע דיון לשמיעת ראיות, לאחר שחלק מן הראיות הוגשו בהסכמה. במועד שנקבע לשמיעת הראיות ביקש הנאשם לחזור בו מכפירתו והודה בכתב האישום, ולבקשת בא- כוחו התבקש שירות המבחן להכין תסקיר בעניינו.
4. תסקיר שירות מבחן שהוגש ביום 16.10.17 מלמד כי הנאשם גרוש ואב לשני ילדים, גר עם בת זוג ועבד באותה עת במאפיה. הנאשם בוגר 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית, שירת שירות צבאי מלא כלוחם והשתתף במלחמת לבנון הראשונה. לאחר שחרורו סבל הנאשם מבעיות נפשיות ואושפז למשך חודש ולתפיסתו הוא סובל מפוסט טראומה אך לא הציג בפני שירות המבחן מסמכים רפואיים. לאחר שירותו הצבאי, עבד לאורך השנים בעבודות שונות, נישא בגיל 25, התגרש לאחר כ-15 שנה ומצוי מאז בזוגיות אחרת. הנאשם הסביר כי ברקע למעורבותו בעבירה, עמדה צריכה מתמדת של סמים ורצונו להימנע מקשר עם גורמים עברייניים. הוא החל להשתמש בקנאביס בגיל 19, באופן חברתי בתדירות של כפעם בחודש. בהיותו בן 24, לאחר שחרורו מצה"ל, העמיק השימוש על רקע

מצבו הנפשי, וכך, לאורך השנים, השתמש בסם באופן יומיומי. לתפיסתו, השימוש בסם סייע לו להגברת המוטיבציה לתפקוד ובקשרים חברתיים. לאחר שחרורו מצה"ל אושפז הנאשם במחלקה פסיכיאטרית ולבסוף שוחרר. הנאשם חש עם השנים הטבה במצבו, ולא הרגיש צורך בטיפול, אולם בחלוף הזמן חש שוב תנודות במצב הרוח וחזר לשימוש בקנאביס כמפלט למצבו. הנאשם הופנה על ידי המוסד ביטוח לאומי לסיוע נפשי, אך נשר עד מהרה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הפגין מוטיבציה לקבל טיפול מותאם לצרכיו והופנה למסגרת טיפולית לצורך בחינת מצבו הנפשי. בעקבות מעצרו בתיק הנוכחי ובמשך כארבע שנים בהם מתנהל ההליך נגדו, נמנע הנאשם משימוש בסמים ואף מסר בדיקת שתן נקייה. להתרשמות שירות המבחן, המערכת המשפטית המורכבת בה גדל הנאשם ומורכבות מצבו הנפשי עמה מתמודד מאז שירותו הצבאי עומדים ברקע למעורבותו בעבירה. על אף קשייו של הנאשם לגייס כוחותיו לשיקום מצבו ולטיפול הוא הביע מוטיבציה לבחון אפשרות לטיפול, אם כי שירות המבחן התרשם שיתכן שהנאשם מונע בעיקר מחששו מהשלכות ההליך המשפטי. שירות המבחן אמנם הטיל ספק ביחס ליכולתו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, אך לנוכח חשיבות הטיפול במצבו של הנאשם, הומלץ על דחייה של שלושה חודשים לצורך שילובו בטיפול מותאם לצרכיו, ושמיעת הטיעונים לעונש נדחתה בהסכמת הצדדים.

5. תסקיר מבחן משלים שהוגש ביום 28.1.18 מלמד כי בתקופת הדחיה הנאשם פוטר באופן מפתיע מעבודתו בשל צמצומי כוח אדם, אך בסמוך לאחר פיטוריו השתלב בעבודה אחרת והדבר מהווה, לדעת שירות המבחן, ביטוי לחוסר היציבות התעסוקתית שמלווה את הנאשם לאורך שנים. בפני שירות המבחן ביטא הנאשם רצון להשתלב בטיפול שיסייע לו בהתמודדות עם קשייו, כאשר על פי הערכת השירות, בבסיס השימוש בסמים עומדות חוויות מורכבות מתקופת הצבא ורצון לטשטוש תחושת כאב ובעייתיות במצב נפשי. הנאשם הופנה ל"יחידה לתגובות קרב", יצר קשר עם גורמי הטיפול וממתין לקליטתו לטיפול, אך בפניה ליחידה הסתבר כי קליטתו מתעכבת בשל כך שאינו מופיע ברישומים של צה"ל וכי הנושא בבדיקה. הנאשם תיאר עוד, כי צריכת האלכוהול על ידו גברה וניכר כי הוא מודע לכך שהדבר מסייע לו בהפחתת כאבים נפשיים עמם מתמודד. בתקופת הדחיה מסר הנאשם שתי בדיקות שתן, שבאחת מהן נמצאו שרידי קנביס, והנאשם הסביר כי כשהיה שתוי עשה שימוש בסם. שירות המבחן ער לקושי של הנאשם לקדם את מצבו ולעובדה כי ממשיך להשתמש בחומרים משני תודעה, אך בשל המוטיבציה והנזקקות לטיפול שהביע הנאשם הומלץ על דחייה נוספת של הדיון למשך שלושה חודשים במהלכה ימשיך השירות לעקוב אחר מצבו, צרכיו ואפשרות שילובו בטיפול.

6. בדיון שהתקיים ביום 12.2.18 הביע הנאשם התנגדותו להמשך ההליך הטיפולי בשירות המבחן. לדבריו, החל בטיפול הוליסטי באופן פרטי וממילא אינו יכול להשתלב בטיפול ביחידה לתגובות קרב, בשל כך שעושה שימוש באלכוהול. הנאשם הביע עמדתו כי ההליך הטיפולי שהוצע לו במסגרת שירות המבחן אינו תואם את צרכיו והוא מעוניין להמשיך בטיפול נפשי באופן עצמאי.

7. מטעם ההגנה הוצגה, במסגרת פרשת העונש, חוות דעת פסיכיאטרית מיום 31.1.16 שניתנה על ידי ד"ר הדר שלו, אליו פנה הנאשם לצורך כך. ד"ר שלו התייחס בחות דעתו לכך שישנו תיעוד לא קוהרנטי ביחס לעברו הנפשי של הנאשם. הנאשם החל להשתמש בסמים מסוגים שונים עם שחרורו מצה"ל והוא מדווח על שימוש נרחב משך שנים ארוכות. גם בפני ד"ר שלו ציין הנאשם, כי מאז מעצרו הוא מתקשה להשיג כמות מספקת של קנביס ולפיכך משתמש בעיקר בכמויות גדולות של אלכוהול. הנאשם גידל את הקנביס מתוך ידיעה כי הדבר אסור לפי חוקי המדינה ואולם עשה זאת, לדבריו, כי אינו מתייחס לחוקים אלו ואינו מתכוון לחיות על פיהם. עוד עלה בבדיקה, כי

הנאשם עושה שימוש בסמים להנאתו ולא על מנת להקל על סימפטומים נפשיים, הוא גם לא התלונן על סימפטומים כאלה ולא הייתה אבחנה כזאת. לנאשם נקבעה על ידי המוסד לביטוח לאומי דרגת נכות בשיעור עשרה אחוז, והוא מצוי בהליכי ערר על כך. על פי חוות הדעת, הנאשם אינו סובל מהפרעה נפשית פסיכוטית ואין לו פגיעה בשיפוט הפורמלי. טרם הפנייתו הועלתה אפשרות, לפיה סובל ממחלה נפשית או פגיעה בתר-חבלתית (פוסט טראומה), אך בבדיקה זו עלה כי אין זו האבחנה המתאימה. הנאשם אינו סובל מחוויה חוזרת של אירוע טראומתי זה או אחר ואין גם תסמינים לכך. ד"ר שלו התייחס גם לסוגיית הענישה והעריך כי ענישה בדרך של מאסר איננה צפויה לגרום להחמרה במצבו הנפשי של הנאשם מעבר לצפוי אצל כל אדם אחר הנענש באופן זה, אך ישנה אפשרות של תסמיני גמילה מאלכוהול וקנבינואידים במידה ואלו יופסקו בבת אחת. הדבר אף עלול להיות מסכן חיים והומלץ לתת על כך את הדעת ולאפשר מעקב רפואי וטיפול תואם.

8. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין שמונה לשמונה-עשר חודשי מאסר בפועל, ולגזור על הנאשם מספר חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, פסילה בפועל ופסילה על תנאי מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. ב"כ המאשימה ציין את הכמות הגדולה של הסמים שגידל הנאשם, את הערכים המוגנים שנפגעו, את השימוש שעדיין עושה בחומרים משני תודעה ואת העובדה שהנאשם לא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו על ידי שירות המבחן להשתתף בהליך טיפולי.

9. ב"כ הנאשם ביקש להימנע מלגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, תוך שהדגיש כי הסמים שגידל הנאשם גודלו לשימוש האישי בלבד והוא לא סחר בהם וטען שוב ושוב שהנאשם נזקק לסמים, בשל כך שהוא הולם קרב וכדי להקל על התופעות מהן סובל. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ואת הודאתו של הנאשם ולקיחת האחריות על מעשיו.

10. הנאשם בדברו האחרון טען כי החיפוש בביתו לא היה חוקי, כי שקילת החומר העלתה כמות גדולה מזו שהוא מעריך שגידל, וכי עשה זאת לצרכיו האישיים. כן ציין הנאשם כי אין לו עבר פלילי, כי אינו משתמש בסמים וכי לבדיקה בשירות המבחן שבה התגלו שרידי סמים קדם שימוש לא מודע בסם, שנבע משתיה של חליטת קנבוס מכוסו של אדם אחר.

מתחם עונש הולם

11. עבירות הסמים נועדו להגן על הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים אשר נגרמים עקב השימוש בהם. נזקים אלה כוללים פגיעה בבריאותם של המשתמשים עצמם, סיכון הסביבה, שעה שפעילות יומיומית מסוכנת מטבעה, כגון נהיגה, נעשית תחת השפעת סמים שנטלו מבצעי הפעולות ופגיעה ברכוש הציבור עקב ביצוע עבירות שנועדו לממן את צריכת הסמים.

12. הנאשם גידל קנבוס, הנחשב לסם "קל", אך גידל כמות גדולה מאד של הסם, למעלה משמונה ק"ג, ואף החזיק כ-400 גרם ממנו בביתו. מתוך הודעותיו של הנאשם שהוגשו לבית המשפט בהסכמה עולה כי הנאשם השקיע בטיפול ובטיפול הצמחייה לרבות שימוש בכל החומרים והאביזרים הנחוצים להצלחת הגידולים.

13. הנאשם לא הורשע בעבירת סחר בסמים ואף לא נטען כי סחר, ואולם מתוך הודעותיו שלו עולה, כי החומר לא נועד לצריכתו העצמית בלבד והוא נכון היה לחלוק אותו עם אחרים ללא תמורה (ראו למשל ת/2 שורות 13 ואילך).

14. בחינת רמת הענישה הנוהגת בפסיקה מלמדת, כי בגין מעשים דומים הוטלו, ככלל, עונשים הכוללים רכיב מהותי של מאסר בפועל. ראו למשל רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.2.16); רע"פ 7675/13 **סעפין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 26.1.14); רע"פ 7005/14 **דגן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 30.11.14); רע"פ 4512/15 **הרוש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 6.7.15); רע"פ 2675/17 **ארצי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 23.8.17); עפ"ג (מרכז) 8650-04-15 **שורץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 22.12.15); ת"פ (מרכז) 2456-07-10 **מדינת ישראל נ' תבל ואח'** (פורסם בנבו 8.5.11 ביחס לנאשם 3); ת"פ (ק"ג) 62268-10-13 **מדינת ישראל נ' אליהו** (לא פורסם 30.11.14).

15. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל מחמישה חודשי מאסר בפועל ומגיע עד לעשרים ושניים חודשי מאסר בפועל ולצדד מאסר מותנה, קנס ופסילה בפועל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

העונש המתאים לנאשם

16. הנאשם בן 55 ואשקול לזכותו העדרן של הרשעות קודמות.

17. הנאשם אמנם הודה בכתב האישום, ואולם קשה לומר כי חסך במשאבים ציבוריים ובזמן שיפוטי, שכן הודאתו באה במועד שנקבע לשמיעת ראיות. לדיון זה הוזמנו אחד- עשר עדים, מרביתם שוטרים, וכן התביעה התבקשה להביא את הסמים לבית המשפט. בשל הכמות שבה מדובר נדרשה היערכות מיוחדת של המשטרה לכך, כמפורט בהודעת המאשימה מיום 19.4.17.

18. הנאשם אמנם הודה באופן פורמלי בגידול הסמים, ואולם גם במועד שמיעת הטיעונים לעונש הוסיף לטעון טענות בדבר חוקיות החיפוש ומשקלם של הסמים, וניכר כי הוא מוסיף להחזיק בעמדתו, הבאה לביטוי גם בהודעותיו במשטרה, לפיה עבירות הסמים הן גזירה שהציבור אינו יכול לעמוד בה ועל כן הוא רואה את עצמו פטור מאיסור זה. עמדה זו מלמדת על חוסר הבנה של הפסול שבמעשים ומקימה חשש כי הם יישנו.

19. יש לשקול את העובדה, כי על פי הנטען, מעצרו של הנאשם בעקבות חשיפת העבירה הרתיע אותו והוא הפסיק להשתמש בסמים. עם זאת, לטענה זו ייתן משקל מוגבל, הן בשל כך שבאחת מבדיקות הסמים שמסר בעת האחרונה בשירות המבחן נמצאו שרידי סמים, הן בשל כך שהנאשם החליף את ההתמכרות לסמים בשימוש אינטנסיבי באלכוהול. מתוך חוות הדעת הפסיכיאטרית שערך ד"ר הדר שלו, עולה כי מדובר בצריכה של כחמישה ליטרים של בירה ביום, ולעיתים גם משקאות בעלי ריכוז אלכוהול גבוה יותר. הגם ששתיית אלכוהול אינה אסורה על פי חוק, מדובר למעשה בהחלפת התמכרות אחת באחרת, והנאשם ממשיך לחיות את חייו תחת השפעת חומרים משני תודעה, המפחיתים עכבות ומהווים גורם מגביר סיכון.

20. במסגרת הטיעונים לעונש נטען שוב ושוב, כי הנאשם הוא הלום קרב עקב שירותו הצבאי. אכן, יש לזקוף לזכות הנאשם את תרומתו להגנת המדינה במסגרת שירותו הצבאי בזמן מלחמת לבנון הראשונה. עם זאת, מתוך המסמכים שהוגשו לבית המשפט, לא עולה כי הנאשם סובל מפוסט טראומה עקב שירותו הצבאי, וחווה הדעת מטעם ההגנה אף קובעת במפורש כי אינו סובל מהפרעה כזו. הנאשם אמנם טופל בטיפול פסיכיאטרי בעבר הרחוק, ואולם הפסיכיאטר המחוזי ציין, כי באותה עת ניתנה אבחנה של הפרעת אישיות, ואילו ד"ר שלו ציין, כי ישנם סימנים המאפיינים אישיות נרציסטית. אמנם בתסקירי המבחן נכתב כי הנאשם סובל מהלם קרב, ואולם תסקירים אלה מציינים במפורש, כי הם מבוססים על דברי הנאשם עצמו ולא על אישורים רפואיים, שכן לא הוצגו כאלה. לנוכח דברים אלה, למצבו הנפשי של הנאשם יינתן משקל מדוד בלבד בין יתר שיקולי הענישה.

21. לנאשם הוצעה תכנית טיפולית שהוא שיתף עמה פעולה באופן חלקי בלבד והחליט להפסיק אותה בעיצומה. הנאשם טוען כי נוטל חלק בטיפול הוליסטי המותאם לצרכיו ואולם לא הוצגו כל ראיות בדבר טיבו של טיפול זה ומידת השפעתו עליו. הפסקת שיתוף הפעולה עם ההליך הטיפולי בשירות המבחן כמו גם אינדיקציה המלמדת על כך שהנאשם המשיך ליטול סמים, מקימות חשש כי הנאשם יוסיף לבצע עבירות, ולכן נדרש לשקול שיקולים של הרתעה אישית.

22. העבירה בוצעה בשנת 2013 ומאז ביצועה ועד היום חלפו כארבע וחצי שנים. עם זאת, חלוף הזמן אינו שיקול לקולא, כפי שהצהיר גם ב"כ הנאשם בדיון שהתקיים ביום 14.6.15, שכן כתב האישום הוגש חודשים ספורים לאחר ביצוע העבירה ודחיות הדיונים מפעם לפעם היו לבקשת ההגנה ומטעמיה.

23. לנוכח האמור לעיל החלטתי לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם ואני גוזרת עליו את העונשים הבאים:

א. אחד- עשר חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 25.3.18 בבית המעצר "ניצן" ברמלה.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973, למעט החזקה לצריכה עצמית וכלים.

ג. חודש מאסר על תנאי למשך שלוש מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית או כלים לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד. קנס בסך ₪ 5,000 או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 3.10.18.

ה. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שישה חודשים מיום שחרורו ממאסר. הנאשם יפקיד את רישיונו במזכירות בית המשפט.

24. הסמים יושמדו.

25. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ח אדר תשע"ח, 05 מרץ 2018, בנוכחות הצדדים.